

san: det gör 2 dagsverken. För att hinna berga ett lass, fordras äfven en dag för 2 personer; det gör ock 2 dagsverken. För att forsla hem det om vintern, åtgår åter en dag för häst och karl. Således in summa 5 dagsverken. Hvad tycks väl? Skulle icke 2 personer på lika lång tid kunna upp-
rödja ett stycke jord vid nybyggarens stall, som kunde gifva ett hästlass hö? — Utan tvifvel. Om nybyggaren allenast visste och ville, nog kunde han få foder för sin boskap med minre besvär, än hittills skett. Men ho föregår honom med godt exempel? Hvad som vidare är att veta om nybyggarnes uppodlingar, det inhemtas af följande afdelning.

III.

Uppodlingars närvarande skick i Lappmarken.

§. 1.

Men hvad är då egentliga orsaken till den tröghet, hvarmed uppodlingarne i Lappmarken knappt tyckas framskrida steg för steg? — Vål hafva enskilda uppodlingar och derjemte nybyggarnes antal märkbart tilltagit sedan början af detta sekel; men i jemnfö-

relse med den höjd, som uppodlingar, och åkerbuket i synnerhet, redan ernått, äfven i de nordligare rikets provincier, kan man icke annat än falla i förundran deröfver, att Lappmarken kommit så långt efter. —

För att få ett ungefärligt begrepp om rätta orsaken dertill, måste man föreställa sig saken på följande sätt.

§. 2.

För längre tid tillbaka, då Lappmarken först började besättas med så kallade nybyggare, voro de ingenting annat än Lappar, utfattige, sådana, som kommit i fullkomlig mistning af sina rehnghjordar. Härvid får jag anmärka, att ingen är så fullkomligt slaf af sitt yrke, som Lappen. Så länge han ser sig kunna hafva, äfven den knappaste möjliga bergning af sin rehnghjord, så befattar han sig alls intet med något annat, hvarken med fiske, handel eller annat arbete, hvarigenom han kunde förtjena någonting af andra. Detta utmärker Lappen så fullkomligt, att en historicus skulle deraf, såsom en physiolog af cranium, kunna bilda en national-charakter.

Men, sedan Lappen, antingen genom ett eller flera påföljande så kallade oår, eller genom odjur (vargar), eller genom andra oförmodade olyckor blifvit så fattig, att han icke vidare kan hafva sitt lifsuppehälle af